

Oběhové hospodářství a obce – dobré praxe ze zahraničí

doc. Ing. Gabriela Vaceková, Ph.D.

Strategie států EU v souvislosti s přechodem na CE

- Města spotřebovávají 2/3 celkové energie a produkuje mezi 60 až 80% emisí a téměř 50% veškerého odpadu.
- V případě lineárního systému budou města spotřebovávat více než 75% přírodních zdrojů a produkovat více než 50% celkového odpadu.

Příklady dobré praxe plánů CE obcí ze zahraničí

- Amsterdam, Nizozemsko
- Maribor, Slovinsko
- Londýn, Spojené království Velké Británie a Severního Irska
- Paříž, Francie
- Göteborg, Švédsko

Amsterdam, Nizozemsko

- Amsterdam je jedním z prvních měst, které se cirkulární ekonomikou začalo zabývat a v roce 2017 získalo World Smart City Award za cirkulární ekonomiku.
- Hlavním cílem města je dokázat, že cirkulární ekonomika je realistický a ziskový koncept.

Amsterdam – inspirace pro české obce

- Hlubkový průzkum obce, jejich toků zdrojů, výběr hodnotových řetězců
- Důraz na spolupráci
- Zahrnutí do systému zadávání veřejných zakázek
- Přenést CE do hmatatelných a praktických projektů, jak pro odborníky, tak pro veřejnost

Maribor, Slovinsko

- Město Maribor (ca. 100 000 obyvatelů), se stalo průkopníkem v přechodu na cirkulární ekonomiku ve Slovinsku.
- Cílem strategie je regenerace městského prostředí, kvalitní služby občanům, efektivní využívání půdy, sdílení informací a spolupráce, aby bylo co nejvíce odpadu, přebytečného tepla a/nebo odpadní vody znovu využito.

Maribor – inspirace pro české obce

- Založení veřejně prospěšných společností pro oblasti hospodaření s odpady, energií, vodou apod.
- Zařízení na zpracování odpadů – ne skládkování, ne spalování
- Odstranění již existujících skládek – tzv. těžba odpadu.

Londýn, Velká Británie

- Londýn vytvořil první strategii CE v roce 2015
- Cílem bylo vytvoření tzv. route map Londýna, dále se strategie zaměřuje na nové typy podnikání díky CE, příležitosti soukromého sektoru, také veřejného sektoru především při zadávání veřejných zakázek a měla 5 cílových oblastí, na které se soustředila:
stavebnictví, potraviny, textil, elektronika a plasty

Londýn – inspirace pro české obce

- Propracovaná circular economy route map
- Na každou doporučenou akci navazují její možné výstupy (outputs), výsledky (outcomes), dopady (impacts).

Paříž, Francie

- V prvním pánu CE se podrobně věnují 15 akcím rozdělených do 5 oblastí: Plánování & Konstrukce/Stavebnictví, Opětovné použití & oprava, Podpora aktérů, Veřejné zakázky a Zodpovědná spotřeba
- U každé akce jsou vypracovány také mapy aktérů, kterých se akce dotkne a harmonogram akce.

Paříž - Inspirace pro české obce

- Zmapování aktérů a harmonogram jednotlivých částí akce v plánu CE
- Aktualizace plánu po 2-3 letech
- Ve strategii Paris Circular economy plan 2017-2020 je zpracována graficky interakce CE s ostatními strategickými dokumenty a plány obce.

Göteborg, Švédsko

Děkuji za pozornost!

gabriela.vacekova@econ.muni.cz